

Łódź, 20.03.2023r.

Dr hab. n. o zdrowiu Ewa Borowiak
Kierownik Zakładu Pielęgniarstwa Zachowawczego
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi

**Rada Dyscypliny Nauki o zdrowiu
Uniwersytetu Jagiellońskiego
Collegium Medicum w Krakowie**

**Ocena głównego osiągnięcia oraz aktywności naukowej
dr n. med. Anny Majdy
z Pracowni Teorii i Podstaw Pielęgniarstwa, Instytutu Pielęgniarstwa
i Położnictwa, Uniwersytetu Jagiellońskiego - Collegium Medicum
w Krakowie w związku z postępowaniem o nadanie stopnia naukowego
doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu,
dyscyplina nauki o zdrowiu**

Strona formalna

Niniejsza ocena została przygotowana na podstawie decyzji z 25.01.2023r. Rady Dyscypliny Nauki o zdrowiu Uniwersytetu Jagiellońskiego - Collegium Medicum w Krakowie o powołaniu mnie na recenzenta wniosku dr n. med. Anny Majdy o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplina nauki o zdrowiu (Pismo Rady Dyscypliny Nauki o zdrowiu Nr 780.5110.4.2022 z 30.01.2023r.).

Kandydatka

Kandydatka do stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, w dyscyplinie nauki o zdrowiu, dr n. med. Anna Majda ukończyła w roku 1986 Wydział Pielęgniarstwa Akademii Medycznej im. M. Kopernika w Krakowie uzyskując tytuł magistra pielęgniarstwa. Habilitantka w roku 2006 uzyskała stopień doktora nauk medycznych w dyscyplinie biologia medyczna na Wydziale Ochrony Zdrowia Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Tytuł rozprawy doktorskiej: „Ewaluacja programu szkolenia pielęgniarek podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie profilaktyki uzależnień”. Promotorem pracy doktorskiej była Prof. dr hab. n. med. Teresa Kulik. Pani A. Majda systematycznie podnosi swoje kwalifikacje i zdobywa nowe kompetencje. W latach 1995 i 1998 uzyskała

I i II stopień specjalizacji zawodowej w zakresie nauczania pielęgniarstwa oraz 2011 roku tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego. Habilitantka ukończyła również liczne kursy i szkolenia.

Praca zawodowa dr A. Majdy od początku jest związana z wykonywaniem zawodu pielęgniarki. W latach 1981-1989 pełniła funkcję pielęgniarki w Klinice Chorób Wewnętrznych oraz w Klinice Nefrologii Państwowego Szpitala Klinicznego w Krakowie.

W latach 1989-1999 była zatrudniona w Medycznym Studium Zawodowym nr 1, im. Anny Rydlówny w Krakowie na stanowisku nauczyciela zawodu. Kandydatka do stopnia doktora habilitowanego od 2000 roku pracuje jako nauczyciel akademicki w Pracowni Teorii i Podstaw Pielęgniarstwa, Instytutu Pielęgniarstwa i Położnictwa, Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Jagiellońskiego – Collegium Medicum. Obecnie jest zatrudniona na stanowisku profesora uczelni w grupie dydaktycznej.

Działalność naukowa

Dr n. med. Anna Majda jest autorem lub współautorem 112 prac oryginalnych, 16 prac poglądowych i 156 publikacji monograficznych o łącznej punktacji IF=51,448 (punkty MEiN=2784,5) z czego punktacja prac w których jest pierwszym autorem wynosi 40,246 IF (punkty MEiN=2415,5). Jest autorem 6 prac oryginalnych włączonych w cykl stanowiący główne osiągnięcie o punktacji IF=23,936 (punkty MEiN=760).

Łączna punktacja MEiN dla wszystkich prac to 2784,5 punktów i 51.448 IF. Liczba cytowań publikacji wg bazy danych Web of Science wynosi 89 bez (z autocytowaniami 100), zaś Indeks Hirscha jest równy 6.

Kandydatka do stopnia doktora habilitowanego publikowała wyniki swoich badań w cenionych czasopismach o zasięgu międzynarodowym m.in. w PLoS ONE, International Journal of Environmental Research and Public Health, The Online Journal of New Horizons in Education, BMC Nursing, Nurse Education Today.

Przedstawiony dorobek naukowy dr n. med. A. Majdy jest spójny i tworzy logiczną całość. Obejmuje publikacje, których tematyka związana jest z zagadnieniami z obszaru pielęgniarstwa i nauk o zdrowiu.

Ze względu na tematykę poruszanych zagadnień publikacje można pogrupować w następujące cykle:

- ✓ Pielęgniarstwo transkulturowe.
- ✓ Profesjonalizacja pielęgniarstwa i nowoczesne jego nauczanie.
- ✓ Uwarunkowania historyczne rozwoju pielęgniarstwa.

Kandydatka do stopnia doktora habilitowanego odgrywała wiodącą rolę w ramach powstania większości współautorskich prac naukowych.

W całym dorobku naukowym Habilitantki dominują zainteresowania naukowe związane z opieką transkulturową oraz jego znaczeniem w planowaniu, organizacji i realizacji opieki nad pacjentem. Zagadnienia, którymi zajęła się Kandydatka do stopnia naukowego w swoich rozważaniach naukowych są bardzo istotne dla nauk o zdrowiu. Duża część prac naukowych poświęcona jest pielęgniarstwu. Stanowią one najliczniejszą grupę zawodową w systemie ochrony zdrowia. Jednocześnie dr A. Majda wykazuje konieczność dostosowywania całego systemu ochrony zdrowia do zmieniającej się sytuacji demograficznej polskiego społeczeństwa. Otwartość granic, łatwość przemieszczenia się ludności, podążanie za możliwością pracy, własnego rozwoju czy wolności sprzyja migracji ludności o odmiennej kulturze czy religii. Systematycznie społeczeństwa całej Europy stają się różnorodne pod względem postrzegania swojego zdrowia i interpretacji potrzeb zdrowotnych. Zatem przygotowanie pracowników medycznych do pracy z pacjentem o odmiennej kulturze czy wyznającym różną religię staje się podstawowym elementem procesu kształcenia przeddyplomowego i podyplomowego. Wrażliwość kulturowa jest bezwzględnie konieczną cechą nie tylko pielęgniarzek. Lekarz, pielęgniarka, ratownik medyczny czy fizjoterapeuta to pracownik systemu zdrowia posiadający oczekiwane kompetencje zawodowe oraz postrzegający pacjenta nie tylko przez pryzmat jego problemów zdrowotnych, ale także potrzeb duchowych związanych z wyznawaną religią i wynikających z jego pochodzenia etniczno-kulturowego. Dlatego cennym elementem dorobku naukowego dr A. Majdy są prowadzone badania umożliwiające adaptację narzędzi badawczych, poznanie postaw studentów kierunku medycznych czy pracowników systemu ochrony zdrowia wobec wybranych grup narodowościowych, etnicznych, religijnych czy specyficznych zachowań zdrowotnych oraz potrzeb pacjentów - wyznawców określonej religii. Wyniki tych badań są dowodem na istotną aktywność naukową Habilitantki rozszerzającą wiedzę w zakresie Opieki transkulturowej a zarazem istotną dla Nauk o Zdrowiu.

Bardzo cennym osiągnięciem w tym zakresie jest również opracowanie podręczników „Pielęgniarstwo transkulturowe” (PZWL, 2010) i „Różnorodność kulturowa w opiece pielęgniarskiej” (Małopolska Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych, 2014). Pozycje te są rekomendowane do nauczania przedmiotów: Pielęgniarstwo wielokulturowe czy Wielokulturowość w opiece nad kobietą.

Też ważnym elementem badań Habilitantki jako dydaktyka jest profesjonalizacja pielęgniarstwa i nowoczesne jego nauczanie. Pani Doktor dzieli się swoją wiedzą i umiejętnościami ze studentami i nauczycielami na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo poprzez współredagowanie podręcznika „Podstawy pielęgniarstwa. Tom 2. Wybrane umiejętności i procedury opieki pielęgniarskiej” (2017), skryptu „Umiejętności pielęgniarskie katalog check-list: materiały ćwiczeniowe z podstaw pielęgniarstwa”(2017) oraz autorstwo licznych rozdziałów w innych książkach. Wszystkie te materiały dydaktyczne są cenną odpowiedzią Habilitantki na potrzeby środowiska akademickiego w zakresie nowoczesnego kształtowania kompetencji zawodowych zgodnie z efektami uczenia się zarówno w zakresie wiedzy, umiejętności ale i postaw.

Kolejnym, ważnym dorobkiem naukowym Pani Doktor A. Majdy są publikacje ukazujące uwarunkowania historyczne rozwoju pielęgniarstwa. Pozycje takie jak: „Kształcenie pielęgniarek w okresie międzywojennym XX wieku i współcześnie czy budowaniem tożsamości zawodowej wśród studentów pielęgniarstwa”, „Rola Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w rozwoju pielęgniarstwa na terenie Lwowa” czy „Stuletnia tradycja kształcenia pielęgniarek w Krakowie” to niektóre z licznych osiągnięć Habilitantki w zakresie analizy czynników determinujących rozwój profesjonalnego pielęgniarstwa ale również budowanie tożsamości zawodowej przyszłych i obecnych pielęgniarek.

Przedstawione wyniki pracy badawczej Kandydatki do stopnia doktora habilitowanego, uważam za aktualne i bardzo istotne, nie tylko z naukowego punktu widzenia, ale także pod kątem praktycznych zastosowań i przełożenia na lepszą jakość kształcenia przed i podyplomowego pielęgniarek i innych grup medycznych oraz dostosowanie świadczeń medycznych do aktualnych potrzeb pacjentów z różnorodnych grup narodowościowych, etnicznych czy religijnych. Dlatego uważam, że dorobek naukowy dr A. Majdy jest znaczącym wkładem w rozwój nauk o zdrowiu.

Uzupełnieniem zainteresowań naukowych dr Anny Majdy były liczne udziały w projektach badawczych międzynarodowych, ogólnopolskich oraz wielośrodkowych. Pełniła funkcję kierownika w dziewięciu projektach polskich. Współpracowała z sześcioma ośrodkami lub uczelniami zagranicznymi z Niemiec, Francji, Węgier, Ukrainy i Turcji oraz z siedmioma polskimi ośrodkami i uczelniami.

Habilitantka odbyła cztery staże szkoleniowe w Niemczech, Szwecji, Wielkiej Brytanii. Jest autorką i współautorką 81 referatów (w tym 68 po uzyskaniu stopnia doktora) wygłoszonych w trakcie konferencji naukowych, naukowo-szkoleniowych o zasięgu krajowym i międzynarodowym.

Za swoją działalność Habilitantka została uhonorowana odznaczeniem medalem srebrnym i złotym za Długoletnią Służbę. Została również odznaczona medalem jubileuszowym za wkład pracy na rzecz budowania tożsamości zawodowej pielęgniarstwa z okazji 400-lecia obecności Sióstr Dominikanek na Gródku w Krakowie. Kandydatka do stopnia naukowego otrzymała również Nagrodę Dziekana za osiągnięte wyniki oceny działalności naukowej, dydaktycznej, organizacyjnej.

Dr n. med. A. Majda pełni funkcję recenzenta prac w czasopismach naukowych oraz podczas konferencji naukowych.

W podsumowaniu oceny dotychczasowego dorobku naukowego Kandydatki do stopnia doktora habilitowanego pragnę podkreślić, że jest on obszerny, istotny dla Nauk o Zdrowiu i związany z głównym nurtem zainteresowań badawczych. Znalazło to odzwierciedlenie w licznych publikacjach w czasopismach z listy Filadelfijskiej i cytowaniach w periodykach o wysokiej wartości naukowej. Dorobek ten spełnia warunki stawiane kandydatom do stopnia doktora habilitowanego nauk o zdrowiu.

Ocena głównego osiągnięcia naukowego

Osiągnięciem naukowym wskazanym przez Kandydatkę do nadania stopnia doktora habilitowanego będącym podstawą do wszczęcia postępowania habilitacyjnego jest cykl sześciu tematycznie powiązanych publikacji pod wspólnym tytułem „Bezpieczeństwo kulturowe pacjentów – wyzwaniem współczesnej ochrony zdrowia”. Prace są powiązane tematycznie i opublikowane w czasopismach o zasięgu międzynarodowym i charakteryzują kilka problemów występujących w pracy zawodowej pielęgniarek. W pięciu pracach dr Anna Majda jest pierwszym lub autorem korespondencyjnym. Habilitantka w głównym osiągnięciu naukowym przedstawia wyniki badań związanych z bezpieczeństwem kulturowym pacjentów

we współczesnej ochronie zdrowia. Opisuje je w 4 grupach tematycznych i przedstawia jako: 1) wieloetapowy proces adaptacji do polskich warunków kulturowych dwóch narzędzi badających kompetencje kulturowe i inteligencję kulturową; 2) poziom kompetencji kulturowych i inteligencji kulturowej studentów pielęgniarstwa przed i po zrealizowaniu programu z zakresu komunikowania międzykulturowego; 3) poziom kompetencji kulturowych i inteligencji kulturowej profesjonalistów medycznych, w tym pielęgniarek, lekarzy, ratowników medycznych; 4) pomiar zachowań zdrowotnych, wskaźników klinicznych i biochemicznych wśród przedstawicieli wybranych grup religijnych w ramach profilaktyki chorób sercowo-naczyniowych. Są to bardzo ważne i aktualne zagadnienia zdrowia publicznego. Łatwość podróżowania, podążanie za nauką, pracą czy chęć zwiedzania innych krajów a zarazem poznanie różnych kultur powoduje istotne zmiany w strukturze narodowościowej każdego społeczeństwa. Prezentowane przez Panią Doktor wyniki są zatem odpowiedzią na potrzebę pozyskania wiedzy i umiejętności z zakresu opieki transkulturowej. Polskie pielęgniarstwo również odczuwa niedosyt wiedzy i umiejętności w zakresie zasad sprawowania opieki pielęgniarstwiej nad osobami z różnych środowisk, kultur czy wyznających określoną religię. Pielęgniarstwo transkulturowe to wciąż zbyt mało zbadany dział pielęgniarstwa. Dlatego działalność naukowa Habilitantki sprzyja kształtowaniu kompetencji zawodowych, w szczególności: kulturowych i inteligencji kulturowej. Jednocześnie podnosi u pacjentów poczucie bezpieczeństwa a zarazem jakość świadczeń medycznych realizowanych w podmiotach leczniczych.

Badania, których wyniki stanowią główne osiągnięcie naukowe, zostały przeprowadzone w latach 2015-20. Kohortę stanowiło w zależności od artykułu od 130 do 709 pracowników systemu ochrony zdrowia (pielęgniarki, ratowników medycznych i lekarzy), studentów kierunku medycznych (głównie Pielęgniarstwa) lub Adwentystów Dnia Siódmego, katolików, muzułmanów i wyznawców judaizmu. Zaplanowane analizy były przeprowadzone w oparciu o metodologię badań ilościowych oraz badań jakościowych z zachowaniem rygoru rzetelności. Schematy badań zostały dobrane adekwatnie do postawionych pytań badawczych. Dobór grupy badawczej i narzędzi oraz wdrożona procedura badawcza była właściwa i gwarantowała poprawność naukową.

Z autoreferatu Habilitantki wynika, że celami nadrzędnymi prowadzonych badań i opublikowanych na ich podstawie prac wskazywanych jako główne osiągnięcie naukowe były:

1. Adaptacja do warunków polskich dwóch międzynarodowych narzędzi do pomiaru kompetencji kulturowych, inteligencji kulturowej: Inwentarza Kompetencji 17 Międzykulturowych – The Cross-Cultural Competence Inventory (CCCI), Cultural Intelligence Scale (CQS).

2. Poznanie kompetencji kulturowych i inteligencji kulturowej studentów pielęgniarstwa drugiego roku studiów stacjonarnych drugiego stopnia – przed i po zrealizowaniu zajęć z komunikowania międzykulturowego.

3. Poznanie kompetencji i inteligencji kulturowej profesjonalistów medycznych: pielęgniarek, lekarzy, ratowników medycznych.

4. Ocena zachowań zdrowotnych, wskaźników klinicznych, biochemicznych, psychospołecznych wśród przedstawicieli wybranych grup religijnych: Adwentystów Dnia Siódmego, Katolików, Muzułmanów, Żydów w ramach profilaktyki chorób sercowonaczyniowych.

W pierwszej pracy pod tytułem „The Cross-Cultural Competence Inventory: Validity and psychometric properties of the Polish adaptation” opublikowanej w 2019 w czasopiśmie PLoS ONE habilitantka wraz ze współautorami potwierdziła trafność teoretyczną i rzetelność kwestionariusza Inwentarza Kompetencji Międzykulturowych (CCCI) oraz zalecała jego stosowanie w badaniach naukowych przeprowadzanych wśród pracowników systemu ochrony zdrowia tj. pielęgniarki, lekarze oraz studentów kierunków pielęgniarstwo, ratownictwo medyczne, lekarski.

W drugiej z cyklu prac opublikowanej w 2019 roku w PLoS ONE pod tytułem „The polish version of the Cultural Intelligence Scale: Assesment of its reliability and validity among healthcare professionals and medical faculty students” dr A. Majda przedstawiła wraz ze współautorami wyniki wieloetapowego procesu walidacji polskiej wersji Skali Inteligencji Kulturowej (CQS). Na podstawie analizy otrzymanych wyników Habilitantka potwierdziła wysoką niezawodność CQS i wykazała możliwość jej stosowania w badaniach empirycznych nad inteligencją kulturową polskich lekarzy i studentów kierunków medycznych oraz procesie ich edukacji.

Kolejna część składowa głównego osiągnięcia naukowego to praca opublikowana w International Journal of Environmental Research and Public Health w 2021r. pod tytułem „Evaluating the Effectiveness of Cultural Education Training: Cultural Competence and

Cultural Intelligence Development among Nursing Students”. Kandydatka do stopnia doktora habilitowanego przedstawiła w niej wyniki badania przeprowadzonego w grupie 130 studentów studiów II stopnia na kierunku pielęgniarstwo z zastosowaniem kwestionariusza CCCI oraz skali CQS. Analiza wyników pozwoliła sformułować cenne wnioski. Wysoka skuteczność szkoleń w zakresie rozwoju wiedzy i umiejętności interwencji kulturowej potwierdza konieczność planowania i organizowania tej formy doskonalenia zawodowego pielęgniarzek.

Efektem kontynuowanych przez habilitantkę badań była czwarta praca pod tytułem „Cultural competence and cultural intelligence of healthcare professionals providing medical emergency services” opublikowana w 2021 roku w *International Journal of Environmental Research Public Health*. W tym badaniu autorzy zastosowali trzy kwestionariusze: CCCI, CQS oraz Postaw wobec Osób Rozbieżnych Kulturowo. Badanie przeprowadzono w grupie 709 pracowników służby zdrowia, w tym 363 pielęgniarki, 223 ratowników medycznych i 123 lekarzy. Pani Doktor w tej pracy potwierdziła pozytywny wpływ kontaktu pracowników zawodów medycznych z ludźmi z innych kultur na ich kompetencje kulturowe i inteligencję kulturową a zarazem potrzebę szkolenia w zakresie nabywania kompetencji kulturowych i rozwijania inteligencji kulturowej w tych grupach zawodowych.

Kolejna praca będąca częścią składową głównego osiągnięcia naukowego to artykuł z 2021 roku pod tytułem „Comparison of Lifestyle of Catholics and Seventh-Day Adventists and the Relationship with Homocysteine as Risk Factor for Cardiovascular Diseases, a CrossSectional Study in Polish Males and Females” opublikowany w *International Journal of Environmental Research and Public Health*. Dr A. Majda wraz ze współautorami przedstawiłam w tym artykule wyniki badania przekrojowego przeprowadzonego na 252 Adwentystów Dnia Siódmego oraz Katolików z zastosowaniem kwestionariusza wywiadu, pomiaru antropometrycznego, Międzynarodowego Kwestionariusza Aktywności Fizycznej (IPAQ), Inwentaryzacji Zachowań Zdrowotnych (IHB), Skali Odczuwanego Stresu (PSS-10), badań laboratoryjnych (poziom homocysteiny) oraz Testu Fagerströma na uzależnienie od nikotyny (FTND). W wyniku analizy zebranych danych habilitantka wykazała różnice w analizowanych elementach stylu życia w zależności od grupy badanych. Jednocześnie mimo, że wyznawana przez respondentów religia nie była istotnie związana ze wzrostem poziomu homocysteiny jako czynnika ryzyka chorób sercowo-naczyniowych to jej poziom był już istotnie różny w zależności od kohorty. Dlatego dr A. Majda rekomenduje aby pracownicy systemu ochrony zdrowia opracowali specyficzne kulturowo interwencje edukacyjne.

Wyniki badania prezentowane w szóstej a zarazem ostatniej pracy pod tytułem „Religiously Conditioned Health Behaviors within Selected Religious Traditions” z 2022 roku opublikowanej w International Journal of Environmental Research and Public Health 2022 sugerują, że pracownicy systemu ochrony zdrowia powinni opracować specyficzne kulturowo interwencje edukacyjne, szczególnie wśród katolików. Jest to wniosek postawiony przez habilitantkę i współautorów na podstawie badania przekrojowego przeprowadzonego na grupie 296 osób – 118 Adwentystów Dnia Siódmego, 134 katolików, 31 muzułmanów i 14 wyznawców religii mojżeszowej mieszkających w południowej i północno-wschodniej Polsce.

Wyniki ujęte w wszystkich pracach są zgodne z celami postawionymi przez Panią Doktor oraz ukazują konieczność przeprowadzania szkoleń i badań nad inteligencją kulturową polskich studentów i pracowników grup medycznych. Jednocześnie wskazują skuteczne narzędzia badawcze a zarazem łatwe w zastosowaniu. Oczekiwanym efektem tych szkoleń i badań powinno być większe dostosowanie świadczeń medycznych do potrzeb ich odbiorców a zarazem lepsze wyniki pielęgnacji oraz leczenia pacjentów bez względu na kulturę czy religię.

Należy podkreślić, że kandydatka do stopnia doktora habilitowanego w całym głównym osiągnięciu naukowym wykazała się dociekliwością a zarazem krytyczną oceną otrzymanych wyników.

Dodatkowym atutem dr n. med. Anny Majdy jest dorobek dydaktyczny, który oceniam jako znaczny. Habilitantka posiada ponad 37-letnie doświadczenie w prowadzeniu zajęć dydaktycznych ze studentami kierunków: pielęgniarstwo, położnictwo i ratownictwo medyczne. Realizuje zajęcia dydaktyczne z wielu przedmiotów: Podstawy pielęgniarstwa, Wielokulturowość w opiece nad kobietą, Pielęgniarstwo wielokulturowe, Medyczne Czynności Ratunkowe/Podstawowe zabiegi medyczne i techniki zabiegów medycznych oraz Seminaria dyplomowe. Jest koordynator przedmiotu lub jego zastępcą, wygłasza wykłady, realizuje ćwiczenia w pracowni/laboratorium umiejętności w zakresie niskiej i wysokiej wierności czy zajęcia praktyczne w podmiocie leczniczym. Za swoją działalność dydaktyczną Habilitantka została uhonorowana medalem Komisji Edukacji Narodowej. Pani Doktor otrzymała wiele nagród Dyrektora Szkoły Medycznej czy Wydziału Zdrowia. Kandydatka do stopnia naukowego otrzymała również od Rektora UJ-CM nagrodę zespołową III st. za osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne oraz indywidualną III st. za osiągnięcia organizacyjne. Również Minister Zdrowia wyróżnił dr A. Majdę Nagrodą Zespołową I st. w kategorii osiągnięć dydaktycznych, w szczególności za autorstwo wybitnych i innowacyjnych podręczników – za podręcznik, „Podstawy pielęgniarstwa.

W dorobku dr n. med. A. Majdy znajdują się: redakcja 5 podręczników lub skryptów, autorstwo jednej monografii i 134 rozdziałów w podręcznikach krajowych głównie przeznaczonych dla pielęgniarek

Habilitantka była promotorem pomocniczym zakończonego w 2017 roku obroną jednego przewodu doktorskiego (Temat rozprawy doktorskiej: „Wybrane psychospołeczne uwarunkowania wydolności opiekuńczej rodziców dzieci z niepełnosprawnością“) i jednego otwartego przewodu doktorskiego (Temat rozprawy doktorskiej: „Przygotowanie wybranych obszarów systemu ochrony zdrowia w Polsce na zwiększony napływ migrantów i uchodźców”). Była też promotorem 120 prac, w tym 69 licencjackich i 51 magisterskich na kierunkach: pielęgniarstwo, położnictwo lub fizjoterapia.

Dorobek dydaktyczny Habilitantki jest w opinii recenzenta znaczny, zwłaszcza, że dr n. med. A. Majda równolegle prowadzi zajęcia z kilku przedmiotów. Ponadto jest nie tylko wykładowcą ale i twórcą cenionych podręczników akademickich, co dobitnie świadczy o jej wszechstronności i dojrzałości dydaktycznej.

Dr n. med. Anna Majda działa aktywnie w ramach Instytutu Pielęgniarstwa i Położnictwa Wydziału Nauk o Zdrowiu UJ CM pełniąc obowiązki Kierownika Pracowni Teorii i Podstaw Pielęgniarstwa Instytutu Pielęgniarstwa i Położnictwa Wydziału Nauk o Zdrowiu UJ CM. Jest członkiem Rady Instytutu Pielęgniarstwa i Położnictwa, Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu UJ CM, Rady Dyscypliny Nauk o Zdrowiu oraz Zespołu Wykonawczego powołanego przez Prorektora UJ CM ds. Międzywydziałowego Centrum Innowacyjnej Dydaktyki Medycznej w ramach projektu „Dydaktyka, Innowacja, Rozwój”, pełnomocnikiem Prorektora CM ds. specjalizacji, szkolenia ustawicznego i integracji kształcenia podyplomowego na Wydziale Nauk o Zdrowiu UJ CM.

Habilitantka jest aktywnie działającym członkiem Małopolskiej Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych. Na rzecz Samorządu zawodowego pielęgniarek i położnych pełniła funkcje pełnomocnika czy delegata.

Była przewodniczącą, zastępcą lub członkiem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w dziedzinie pielęgniarstwa zachowawczego w Centrum Kształcenia Podyplomowego Pielęgniarek i Położnych w Warszawie.

W swoim dorobku organizacyjnym dr A. Majda ma również pełnienie funkcji członka komitetu organizacyjnego 6 konferencji naukowych i/lub szkoleniowych głównie międzynarodowych.

Analizując działalność naukową i główne osiągnięcia naukowe Kandydatki do stopnia naukowego stwierdzam, że są one znaczące i istotne dla Nauki o Zdrowiu.

Wniosek końcowy

Reasumując, w oparciu o pozytywną ocenę publikacji wchodzących w skład głównego osiągnięcia naukowego, a także pozostały dorobek naukowy dr n. med. Anny Majdy, w świetle obowiązującej Ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r. art. 219 z późniejszymi zmianami, daje podstawy do oceny całokształtu dorobku oraz osiągnięcia naukowego Habilitantki jako istotną aktywność naukową i stanowiący znaczny wkład w rozwój nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu oraz w pełni spełnia wymagania stawiane kandydatom do nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscyplina nauki o zdrowiu.

Z uwagi na powyższe składam zatem wniosek do Rady Dyscypliny Nauk o zdrowiu Uniwersytetu Jagiellońskiego - Collegium Medicum w Krakowie o dopuszczenie dr n. med. Annę Majdę do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

dr hab. n. o zdrowiu Ewa Borowiak
Zakład Pielęgniarstwa Zachowawczego
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi